

LUKION LAATUSTRATEGIA

ALAJÄRVEN LUKIO, EVIJÄRVEN LUKIO, HÄRMÄN
LUKIO, KAUHAVAN LUKIO, LAPPAJÄRVEN GEOLUKIO
JA VIMPELIN LUKIO

Sisällys

1. Johdanto.....	2
2. Lukioiden taustatekijät.....	3
2.1 Lukioiden isäntäkuntien asukasmäärät.....	3
2.2 Henkilöstö, opiskelijat ja yhteistyötahot.....	3
2.3 Lukiokoulutuksen talouslukuja.....	5
2.4 Strategian arvot ja visio.....	6
2.5 Opetus.....	7
2.5.1 Opiskelu lukiossa.....	7
2.5.2 Ohjaus ja pedagoginen tuki.....	7
2.5.3 Osallistaminen.....	8
2.6 Hankkeen prosessikuvaus.....	8
3. Tavoitteet.....	9
4. Laatustrategian arvioinnissa käytetyt kyselyt.....	11
5. Kriteerit ja toimenpiteet.....	12
1. Laadukas oppiminen.....	13
2. Hyvinvointi ja osallisuus.....	16
3. Kehittyvä toimintakulttuuri.....	22
4. Lukiokoulutuksen saavutettavuus ja digitalisaatio.....	25
6. Arviointi: laatustrategian toteutuminen.....	32
Liite 1. Arvosanjakauma.....	33
Liite 2. Hyvät käytänteet.....	33

1. Johdanto

Lukiokoulutuksen laadunhallinnan tavoitteena on taata lukiokoulutuksen laatu ja tasalaatuisuus sekä vahvistaa jatkuva koulutuksen arviointi ja kehittäminen. Lukiokoulutuksen järjestäjän on arvioitava omaa toimintaansa säännöllisesti. Laatustrategia on tukena laadunhallinnan kehittämisessä. Lukiokoulutuksen järjestäjä vastaa laatustrategian toimeenpanosta ja toteuttamisen tavoista lainsäädännön ja opetussuunnitelman perusteiden määrittämässä viitekehyksessä ja alati muuttuvassa toimintaympäristössä. Koulutuksen järjestäjä, yhteistyössä opiskelijoiden ja henkilöstön sekä sidosryhmien kanssa, tunnistaa parhaiten toimintaansa tukevat laadunhallinnan toimintamallit ja menettelytavat sekä varmistaa niiden mukaisen toiminnan, seurannan ja arvioinnin. Laatustrategia on johtamisen, ohjauksen ja kehittämisen tuki verkostoituneessa ja kansainvälistyvässä lukiokoulutuksen kentässä. Vuoteen 2030 mennessä lukiokoulutuksen laadunhallinta on systemaattista, vakiintunutta ja tietoperustaista toimintaa, jolla on yhteisesti sovitut tavoitteet. Lukiokoulutuksen laatustrategia rakentuu neljälle laatutekijälle, jotka ovat laadukas oppiminen, hyvinvointi ja osallisuus, kehittyvä toimintakulttuuri sekä lukiokoulutuksen saavutettavuus. (Lukiokoulutuksen laatustrategia, https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/164436/OKM_2022_43.pdf?sequence=1&isAllowed=y)

Opetus- ja kulttuuriministeriöltä anottiin hankerahoitusta kuuden lukion yhteisen laatustrategian laatimiseen. Hankkeessa ovat mukana Alajärven, Evijärven, Härmän, Kauhavan ja Vimpelin lukiot sekä Lappajärven geolukio. Valtion avustuksella palkattiin laatukoordinaattori ja jokaiseen lukioon yksi tutoropettaja. Hankkeen toiminta ajoittui välille 28.8.2023 – 31.7. 2024.

Hankkeen aikana laadittiin lukioille laatustrategia kaikista laatutekijöistä, joista lukiot vuosittain valitsevat kehitettävän kohteen. Laatutekijät ovat laadukas oppiminen, hyvinvointi ja osallisuus, keittyvä toimintakulttuuri ja lukiokoulutuksen saavutettavuus. Kehitettävät kohteet kirjataan työsuunnitelmaan ja lisäksi mietitään mittarit ja tarvittavat toimenpiteet. Strategiamallina käytettiin Maunulan yhteiskoulun keskivahvaa laatujärjestelmää mukailtuna. Lukioiden laatua mitattiin kyselyillä opettajille, opiskelijoille ja huoltajille. Lisäksi lukiot voivat käyttää kouluterveyskyselyä ja TEAviisaria tai omia kyselyitä. Jatkossa lukiot voivat valita joka vuosi yhden osa-alueen tai laajan arvioinnin kaikista laatutekijöistä. Jatkoarvioinnissa käytetään tämän laatustrategian kriteereitä ja toimenpiteitä.

2. Lukioiden taustatekijät

2.1 Lukioiden isäntäkuntien asukasmäärät

Hankkeessa mukana olleet lukiot sijaitsevat maaseudulla. Alajärvi ja Kauhava (Härmän lukio) ovat kaupunkeja ja Evijärvi, Lappajärvi ja Vimpeli ovat kuntia. Kauhavan kaupungin alueella toimii kaksi lukiota. Härmän lukio sijaitsee kaupungin pohjoisosassa ja Kauhavan lukio eteläosassa. Vuoden 2022 asukasmäärä on esitetty seuraavassa taulukossa 1 (Tilastokeskus).

Taulukko 1 Lukioiden sijaintikuntien asukasmäärä

Kauhava	15116
Alajärvi	9183
Lappajärvi	2820
Vimpeli	2671
Evijärvi	2346

2.2 Henkilöstö, opiskelijat ja yhteistyötahot

Kaikilla lukioilla on yhteisiä opettajia perusopetuksen kanssa. Lukioon on vaikea saada päteviä sijaisia ja joskus jopa vakinaisiin virkoihin on vaikeuksia löytää päteviä opettajia.

Taulukossa 2 on esitetty henkilöstön rakenne lukioissa.

lukio	rehtori	apulaisrehtori	vararehtori	lukion lehtori/ tuntiopettaja	lukion ja perusopetuksen yhteisten opettajien määrä	kelpoisten opettajien määrä	epäpätevien opettajien määrä
Alajärven lukio	1 yhteinen Vimpelin kanssa	1		11	5	16	1
Evijärven lukio	0,5		0,5	5	8	15	1
Härmän lukio	1 (+yläkoulu)		0,5	7	13	13	-
Kauhavan lukio	1		1	12	6	18	-
Lappajärven geolukio	0,5		1	6	3	11	-
Vimpelin lukio		1		5	8	13	1

Seuraavassa taulukossa 3 on esitetty eri lukioden aloituspaikkamäärä, opiskelijamäärä, ylioppilaiden määrä keväällä 2023 ja alin keskiarvoraja lukioon pääsemiseksi.

Taulukko 3 Lukioden aloituspaikat, opiskelijamäärät, ylioppilaiden määrä keväällä 2023 ja alin keskiarvoraja lukioon pääsemiseksi

lukio	aloituspaikkojen määrä	opiskelijamäärä 2023	ylioppilaiden määrä keväällä 2023	alin keskiarvoraja lukioon pääsemiseksi
Alajärven lukio	108	147	44	7,0
Evijärven lukio	30	48	15	6,0
Härmän lukio	72	54	13	ei rajaa
Kauhavan lukio	90	176	64	7,0
Lappajärven lukio	35	50	17	6,5
Vimpelin lukio	52	69	12	7,0

Lukiot tekevät yhteistyötä yliopistojen, korkeakoulujen, oppilaitosten, yritysten ja erilaisten organisaatioiden kanssa. Härmän lukio on palvelu- ja matkailualan yrittäjyyteen profiloitunut yleislukio. PowerPark tarjoaa opiskelijoille harjoittelumahdollisuuksia. Härmän lukiossa tuetaan urheilijan polun alkuvaiheessa olevia opiskelijoita monilajiryhmän monipuolisella toiminnalla. Kauhavan lukio on yrittäjyyteen, kansainvälisyyteen ja liikuntaan (lahjakkaiden urheilijoiden monilajiryhmä) profiloitunut yleislukio. Kauhavan molemmissa lukioissa on mahdollisuus suorittaa SeAMK:in väyläopintoja.

Evijärven lukiossa voi suorittaa yliopistotasoiset kemian perusopinnot (25 opintopistettä) Tampereen yliopiston tutkintovaatimusten mukaisesti. Lisäksi voi suorittaa kurssitarjottimelta opiskelijat voivat valita kurseja mistä tahansa alueen oppilaitoksesta.

Lappajärven geolukiossa luonnontieteellisen linjan erikoiskursseilla tutustuu syvemmin luonnontieteisiin.

Vimpelin lukiolla on yhteistyökoulu Ranskan Lochesissa ja Tokiossa Japanissa, jonne joka vuosi lähetetään, ja josta otetaan vastaan vaihto-opiskelijoita. Palloilulinja tarjoaa runsaasti liikuntaa sekä pesäpallon ja koripallon valmennustietoutta. Lukiossa voi suorittaa myös liikunnan lukiodiplomin. Esport-linjan opettajina toimii vakinaisen opettajan lisäksi KOVA-organisaation henkilöitä ja Vimpelin Vedon valmentajia ja pelaajia.

Alajärven lukiolla on yhteistyökouluja Japanissa (Jiyu Gakuen ja Mukawa) ja Ranskassa (Loches). Lukiossa voi suorittaa liikunnan, kuvataiteen, musiikin ja käsityön lukiodiplomit. Opintoja voi täydentää mm. esport-linjan opintokokonaisuudella, SEAMK:n väyläopinnoilla sekä JAMIn (Järviseudun ammatti-instituutti), musiikkiopiston, kansalaisopiston ja Kuvataidekoulun kursseilla. Alajärven lukiossa voi suorittaa kahden tutkinnon lukio-opinnot, ammatilliset opinnot suoritetaan JAMInsa.

Hankkeessa mukana olevat lukiot tekivät opetussuunnitelmauudistuksen aikana yhteisen opetussuunnitelman rungon, sopivat vuosittain työpäivät, vesopäivät, jaksot ja yhteistyökursseja. Kauhavan lukioilla on samat oppikirjat käytössä ja samoin Evijärven, Lappajärven geolukiolla, Vimpelin ja Alajärven lukioilla.

2.3 Lukiokoulutuksen talouslukuja

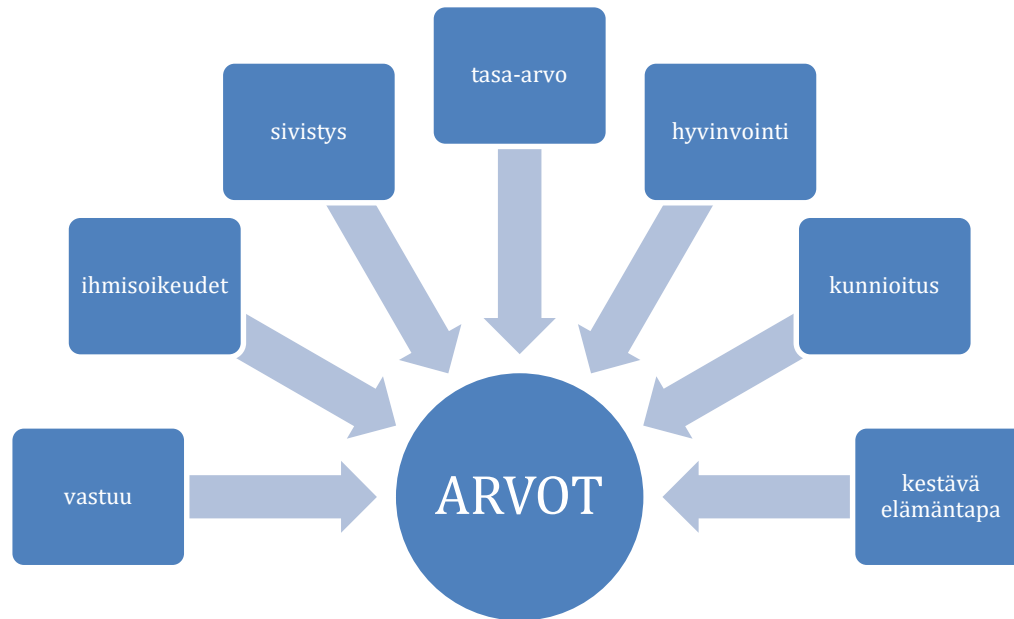
Lukio	Vuosi	Yksikköhinta € / opiskelijat	toteuma € (OPH:n raportti) koko toteuma / opetus	€ / opiskelija	tuntikehys/ t / syksyn opiskelijat
Alajärvi	2022				
	2018				
Vimpeli	2022	8.295,92 kevät 231 ja syksy 224	2.638.004 /opetus 1.551.336	11.566 /6.802	
	2018	6.330,32 kevät 277 ja syksy 281	2.425.004 / opetus 1.668.000	8.702/5.986	
Kauhava	2022	S22 7.671,70 kevät 253 syksy (Kva 199, Härmä 61)	3.101.091/ opetus 1.690.779	12.118/ opetus 6.607	386,55/1,94
	2018	S18 7.236,41 (Kva 132, Härmä 118, yht. 250). K18 249	2.426.000 /opetus 1.692.000	9.727/ opetus 6.784	295/2,23
Härmä	2022	7.671,70 Kevät 253 ja syksy 260	3.101.091 / opetus 1.690.779	12.118/ 6.607	177,1/2,16
	2018	7.236,41 kevät 249 ja syksy 250	2.426.000 /opetus 1.692.000	9.727/ 6.784	261,55/2,18
Evijärvi	2022	10.449,95 kevät 58 ja syksy 45	638.229 / opetus 410.149	12.137/ 7.800	151,65/3,37
	2018	8.408,46 kevät 71 ja syksy 77	712.000 / opetus 496.000	9.687 /6.748	193,90/2,52
Lappajärvi	2022	11.573 / kevät 54 ja syksy 49+2	756.202 / opetus 565.609	14.684 / 10.982	146,9 / 2,99
	2018	8.977 / kevät 57 ja syksy 59	636.000 / opetus 432.000	10.997 / 7.470	155,4 / 2,63

Lähde: OPH:n rahoitusraportti K06K7S. Lukioiden tuntikehys pitää sisällään kaiken (opetus, kertoimet sekä lukioressussin).

2.4 Strategian arvot ja visio

Jokaisen lukion opetussuunnitelmaan on kirjattu lukion arvot ja visio. Seuraavassa kuviossa 1. on esitetty lukioiden opetussuunnitelmissa käytettyjä käsitteitä, jotka kuvaavat lukion arvoja.

Kuvio 1. Lukioiden opetussuunnitelmissa arvoihin liittyviä käsitteitä

Lukiokoulutuksen visio on tulevaisuuden kuva, jonka mukaan opiskelija selviää erilaisista haasteista ongelmia ratkaisemalla ja tulee toimeen ihmisten kanssa. Hän hahmottaa omat vahvuutensa ja heikkoutensa ja muodostaa selkeät suunnitelmat lukion jälkeen.

2.5 Opetus

2.5.1 Opiskelu lukiossa

Lukio suoritetaan tavallisesti kolmen vuoden aikana, mutta opiskelijalle voidaan laatia henkilökohtainen polku lyhyemmäksi tai pitemmäksi ajaksi. Tutkinnon suorittamiseen vaaditaan vähintään 150 opintopistettä eli 75 kurssia. Lukio-opintojen lopuksi suoritetaan yleensä ylioppilastutkinto. Ylioppilastutkinto antaa hakukelpoisuuden yliopistoon. Ammattikorkeakouluun voi hakea vain lukion päättötodistuksella. Opintoihin kuuluu sekä pakollisia että valinnaisia opintoja. Lisäksi voi opiskella paikallisia valinnaisia opintoja ja suorittaa lukiodiplomeja lukion tarjonnan mukaisesti. Opiskelussa noudatetaan lukion opetussuunnitelman tavoitteita lukion kurssitarjottimen mukaan. Opintoja voidaan laajentaa yhteisillä opinnoilla muiden lukioiden, musiikkiopiston, korkeakoulujen tai yliopistojen kanssa.

2.5.2 Ohjaus ja pedagoginen tuki

Jokaisessa lukiossa on päätoiminen opinto-ohjaaja, jolla on tunteja myös perusopetuksessa. Opetussuunnitelmaudistuksen ohella tehtiin lukioihin ohjaussuunnitelma ja lomake opiskelijan täyttämää opintosuunnitelmaa varten. Opiskelijat saavat halutessaan ohjausta opintosuunnitelman täyttämiseen ja päivittämiseen.

Joka lukiossa tehdään aloittaville opiskelijoille Niilo Mäki Instituutin lukiseula, ja sen perusteella opiskelijalla on mahdollisuus saada yksilötesti ja erityisjärjestelyjä lukion aikana ja ylioppilaskirjoituksissa. Taulukossa 4 on erityisopettajien viikkotunnit eri lukioissa.

Taulukko 4 Erityisopettajien viikkotunnit lukuvuonna 2023-24

lukio	erityisopettajan viikkotuntimäärä
Alajärven lukio	8
Evijärven lukio	2
Härmän lukio	4
Kauhavan lukio	8
Lappajärven lukio	2
Vimpelin lukio	4

2.5.3 Osallistaminen

Lukion toimintaa johtaa rehtori. Kyselyiden avulla pyritään osallistamaan opettajia, opiskelijoita ja huoltajia toiminnan suunnitteluun. Lukioissa on erilaisia malleja opiskelijoiden vaikuttamistapoihin. Esimerkiksi Härmän lukiossa kootaan opettajista ja opiskelijoista ryhmiä tai tiimejä suunnittelemaan vuotuisia juhlia ja muuta toimintaa. Toimikunnat koostuvat opettajista ja osin opiskelijoista. Härmän lukiossa opiskelijakunta ohjaajansa avustaman tekee esityksiä kehityskohteista, järjestää lukuvuoden mittaan teemallisia tapahtumia. Jaksojen vaihtuessa opiskelijoilta kerätään palautetta ja palautetta hyödynnetään opetuksen ja toiminnan kehittämisessä. Rehtori ja vararehtori muodostavat lukion johtokaksikon, jotka pystyvät reagoimaan nopeasti äkkinäisiin tilanteisiin

Toiminnan laajuuteen vaikuttaa taloudellinen tilanne. Lukiot saavat valtionosuuden, mutta se ei riitä kaikkiin kustannuksiin ja koulutuksen järjestäjä maksaa osan. Alahärmään valmistui juuri uusi yhtenäiskoulu. Härmän lukion opetuksesta noin neljännes tapahtuu uudessa koulurakennuksessa. Toimiminen useammassa rakennuksessa ei ole meille enää uusi asia. Nyt siirtyminen pihan yli tapahtuu parissa minuutissa.

Härmän lukiossa opiskelijoilla on mahdollisuus vaikuttaa opintojaksojen sijoitteluun kurssitarjottimella. Varsinkin ensimmäinen jakso pyritään rakentamaan opiskelijoiden ylioppilaskirjoitustoiveiden mukaisesti.

2.6 Hankkeen prosessikuvaus

A. Hankehakemus ja päätös

Opetushallitus julisti haettavaksi avustusta laatustrategian tekemiseen vuonna 2022. Tähän hankkeeseen myönnettiin avustusta 74475 €, joka oli 90 % talousarviosta. Pääosa menoista muodostui laatukoordinaattorin ja lukion tutoropettajien palkoista ja sivukuluista. Päätös avustuksesta saatiin 19.12. 2022. Seuraavan kevään 2023 aikana palkattiin laatukoordinaattori ja nimettiin jokaisesta lukiosta tutoropettaja.

B. Syyslukukauden 2023 alussa laatukoordinaattori kävi esittelemässä opettajille strategian laatutekijät.

C. Laatukoordinaattori ja tutoropettajat suunnittelivat ensimmäinen vesoillan 21.11., jossa kerättiin lukioden hyviä käytänteitä laatutekijöistä. Niitä lukiot voivat ottaa käyttöön omassa lukiossaan. Hyvät käytänteet löytyvät liitteestä 2.

D. Laatustrategiaan kuuluu toiminnan arviointi ja sitä varten luotiin Webropol-kyselyt rehtorille ja opettajille, opiskelijoille ja huoltajille, jotka ovat pohjana laajalle arvioinnille. Lisäksi lukiot voivat käyttää omia kyselyitä, esim. kouluterveyskyselyä tai TEAviisaria. Kaikkia em. kyselyitä ei tehdä joka vuosi, vaan lukion rehtori ja opettajat päättävät ajankohdan. Kyselyihin vastataan koulussa, jotta mahdollisimman moni vastaa niihin.

- E. Kevätlukukauden 2024 alussa vesoillan aikana opettajat laativat laatutekijöistä kriteerit ja toimenpiteet. Kyselyissä arvioidaan kaikkia laatutekijöitä, mutta lukiot valitsevat vuosittain jonkin kehitettävän osa-alueen. Ellei lukion toiminta täytä kriteereitä, tehdään toimenpiteitä sen parantamiseksi.

3. Tavoitteet

Tavoitteet jaotellaan neljän laatutekijän mukaan; laadukas oppiminen, hyvinvointi ja osallisuus, kehittyvä toimintakulttuuri ja lukiokoulutuksen saavutettavuus. Seuraavassa esitellään jokaisen laatutekijän sisältämät tavoitteet.

1. Laadukas oppiminen

Lukion opettajat ja ohjaajat ovat kelpoisia.

Henkilöstö saa ammattitaitoista ja tarvittavaa täydennyskoulutusta.

Opettajat käyttävät monipuolisia oppimisympäristöjä.

Oppimateriaalit ovat monipuolisia.

Opiskelija käyttää asiakokonaisuuteen tarkoituksenmukaisia oppimisstrategioita.

Arviointimenetelmät ovat monipuolisia.

Opiskelija saa tarpeidensa mukaan erityisopetusta.

Opiskelija saa ohjausta opintojensa ja valintojensa tueksi.

Ohjaussuunnitelmassa on kuvattu ohjauksen tavoitteet, kokonaisuus, menettelyt ja vastuut.

Opiskelija laatii ja päivittää opintosuunnitelmansa.

2. Hyvinvointi ja osallisuus

Nivelvaihe perusopetuksesta lukioon

Opiskeluhoolto on yksilöllistä ja yhteisöllistä.

Yksilöllinen opiskeluhoolto sisältää hyvän oppimisen, psyykkisen ja fyysisen terveyden sekä hyvinvoinnin edistämisen ja ylläpitämisen.

Yhteisöllinen opiskeluhoolto on ennalta ehkäisevää toimintaa.

Opiskelijan hyvinvointia tukee opiskeluhoollon lisäksi oikea-aikainen ohjaus ja tuki.

Osallisuus ja yhteisöllisyys ovat osa opiskelijan hyvinvointia.

Lukion toiminta on opiskelijalähtöistä.

Opiskelijoita osallistetaan toimintakulttuurin kehittämiseen.

Henkilöstö ja huoltajat osallistetaan.

3. Kehittyvä toimintakulttuuri

Toimintakulttuuri näkyy lukion opetus- ja kasvatustehtävästä.

Toimintakulttuuria kehitetään yhteistyössä.

Lukiokoulutus perustuu verkostoituvaan yhteistyöhön.

Oppilaitoksessa hyödynnetään toimintaa kuvaavia tunnuslukuja.

Palautteen kerääminen on monipuolista.

Kieli-, katsomus- ja kulttuuritietoinen toimintakulttuuri tunnistetaan ja tunnustetaan.

Lukiossa on kansainvälistä yhteistyötä

4. Saavutettava lukiokoulutus ja digitalisaatio

Sosiaalisen saavutettavuuden kehittäminen (ulkopuolisuuden, kiusaamisen, väkivallan, rasismien ja syrjinnän ehkäisy)

Digitalisaatio mahdollistaa opinnot muista oppilaitoksista

Kieli- ja kulttuuritietoisuuden toiminnan edistäminen

Opintojen tuki ja henkilökohtaistaminen
Ohjausjärjestelmä
Digitaalisen ylioppilastutkinnon koejärjestelmä
Tilastotiedot
Opiskelijoiden digiosaaminen
Henkilöstön täydennyskoulutus
Johdon täydennyskoulutus
Tietojärjestelmäosaaminen
Tietotekninen tuki- opiskelijoiden digitaalisen tuen muodot ja määrä
Hallinnon järjestelmät ja opiskelijatiedot
Digitaaliset opetus- ja opiskelukäytössä olevat laitteet
Tietoverkot
Oppimisympäristöt/oppimisalustat
Sovellukset
Oppimateriaalit
Tekijänoikeudet lisensointisäännöt

4. Laatustrategian arvioinnissa käytetyt kyselyt

Rehtorille ja opettajille, opiskelijoille ja huoltajille laadittiin Webropol-kysely. Rehtorin ja opettajien kyselyssä on selvitetty henkilöstön rakenteen toimivuutta, ammattitaidon ylläpitämistä, työhyvinvointia, opetussuunnitelmatyötä, opiskelijan opiskelutaitoja, arviointimenetelmiä, opiskeluhuoltoa, oppimisympäristöä, opiskelijan vaikuttamismahdollisuuksia, turvallisuutta, johtamista, taloudellisten resurssien tarkoituksenmukaisuutta, yhteistyötä, sosiaalista saavutettavuutta ja digitaalisuutta. Opiskelijoiden kyselyssä on selvitetty lukio-opiskelun motiivia, lukion jälkeistä jatkoa, oppimisympäristön laatua, digilaitteiden hyödyntämistä ja ohjelmien hallintaa, opettajien asiantuntijuutta, opiskelutavan tarkoituksenmukaisuutta, arviointia, opinto-ohjaajan ohjausta, opiskeluhuoltoa, opiskelijan sosiaalisuutta, ennakkotietoja kurssista, turvallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia. Huoltajien kyselyssä on

selvitetty huoltajien tietoja opiskelijan valinnoista, kotitehtävistä, yhteistyöstä koulun kanssa, viestinnästä, kouluympäristöstä, tyytyväisyyttä lukion toimintaan, opetukseen ja opiskeluhooltoon.

THL:n tekemä Kouluterveyskysely toteutetaan joka toinen vuosi. Tietoja on kerätty lukioissa vuodesta 1999. Oppilaitoskohtaiset tulokset ovat salasanalla suojattuja eli ne eivät ole avoimesti verkosta luettavissa. Oppilaitokset käyttävät Kouluterveyskyselyn tarjoamaa tietoa koulu yhteisön hyvinvoinnin edistämiseksi, opiskeluhooltotyössä sekä terveystiedon opetuksessa.

TEAvisari on työväline kunnille ja kouluille. Tiedot kuvaavat terveydenedistämistä eli kunnan toimintaa asukkaidensa terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi. TEAvisari on suunnittelua ja johtamista tukeva työkalu kunnille, kouluille ja alueille. Sitä käytetään osana kunnan toiminnan ja talouden suunnittelua, toteutusta ja arviointia.

5. Kriteerit ja toimenpiteet

Taulukossa on esitetty laatutekijöitä kuvaavat tavoitteet, niiden kriteerit ja mahdolliset toimenpiteet. Kriteerit ja toimenpiteet on käsitelty opettajien ja rehtorien kanssa. Jokaista tavoitetta on arvioitu kriteerien perusteella kolmella tasolla: parannettava, kehittyvä tai edistynyt taso.

Parannettava taso tarkoittaa, että laatutekijän tavoitteen kriteerit tai suurin osa kriteereistä ei toteudu tai toteutuu puutteellisesti. Arvioitavan kohdan kriteerin kehittämistarpeet kirjataan ylös ja päätetään kehittämisajataulusta/suunnasta. Laatutekijän tavoitteelle on tehtävä jotain!

Kehittyvä taso tarkoittaa, että laatutekijän tavoite on huomioitu lukiossa ja sen kohdalla on jo toimenpiteitä. Arvion mukaan tavoitteen kohdalla on kuitenkin vielä kehitettävää, jotta se on hyvällä eli edistyneellä tasolla. Kyse voi olla pienistä muutoksista tai toimintakulttuurin täsmentämisestä tai muusta vastaavasta kehitystyöstä. Vähän viilaten laatu haltuun!

Edistynyt taso tarkoittaa, että laatutekijän tavoite on niin hyvällä tasolla, että sen eteen ei tarvitse tehdä mitään. Tässä kohdassa olemme laatutekijöitä itsekkin!

1. Laadukas oppiminen

Tavoite	Kriteerit	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö	Parannettava taso	Kehittyvä taso	Edistynyt taso	Kommentit
<p>1.1 Lukion opettajat ja ohjaajat ovat kelpoisia. OPE 2, OPIS 11</p>	<p>Kaikki ovat muodollisesti kelpoisia.</p>	<p>Sijaisrekisteri eläkeläisopettajista ja sijaisista.</p> <p>Yhteistyö muiden lukioden kanssa.</p>	<p>rehtori, sivistystoimenjohtaja</p>				<p>Alueen lukioiden yhteinen rekrytointi liittyen vakituisiin virkoihin. Voisiko olla jatkuva rekrytointi?</p> <p>Epäpätevä opettaja voisi pätevoityä työn ohessa. Miten tätä tuetaan? Miten työntekijä sitoutuu asiaan?</p>
<p>1.2 Henkilöstö saa ammattitaitoista ja tarvittavaa täydennyskoulutusta. OPE 3, OPE 4</p>	<p>Henkilöstölle tarjotaan kolme vesopäivää, joista vähintään yksi on suunnittelupäivä.</p> <p>Henkilöstö voi osallistua täydennyskoulutukseen vapaavalintaisesti</p>	<p>Veso ja muu koulutus suunnitellaan lukuvuoden alussa.</p> <p>Tarjotaan webinaarien tallenteita kaikille.</p> <p>Vapaavalintainen täydennyskoulutus sovitaan esimiehen kanssa etukäteen.</p>	<p>rehtori sivistystoimenjohtaja</p>				<p>Vesopäivistä ainakin yksi olisi mahdollista valita itse. Koko päivän koulutuksesta tulisi korvata yksi vesopäivä</p>
<p>1.3 Opettajat käyttävät monipuolisesti oppimisympäristöjä. OPE 12, OPIS 4</p>	<p>Opettaja kokeilee erilaisia oppimisympäristöjä ja täydentää omaa osaamistaan.</p>	<p>Oppimisympäristönä voi olla luonto, kirjasto, museo, julkiset rakennukset, digitaalinen oppimisympäristö tms.</p>	<p>opettajat</p>				

1.4 Oppimateriaalit ovat monipuolisia. OPE 12	Opettaja hyödyntää monipuolisesti erilaisia materiaaleja.	Tilat, laitteet, välineet, oppikirjat, digitaaliset materiaalit, media, oppimisolustat, vuorovaikutuskanavat, sosiaalinen vuorovaikutus	opettajat, rehtori hyväksyy uudet hankinnat talousarvion sallimissa rajoissa				
1.5 Opiskelija käyttää asiakokonaisuuteen tarkoituksenmukaisia oppimisstrategioita. OPIS 13	Opo käy opintojen alussa oppimisstrategioita läpi. Opettaja selvittää opintojen alussa ja tarpeen mukaan oppiaineen oppimisstrategiat.	Erityisopettaja ja aineenopettaja ohjaavat parempaan oppimisstrategioiden käyttöön tarvittaessa.	opiskelija, opo, aineenopettaja ja erityisopettaja				Opintojen alkuun opintojakso opiskelutaidoista. Tarvittaessa kerrataan aikaisemmin opiskeltuja asioita.
1.6 Arviointimenetelmät ovat monipuolisia. OPE 10, OPIS 15	Opettaja tiedottaa arvioinnin perusteet opintojakson alussa. Arviointi on jatkuva.	Opiskelijalla on tiedossa arvioinnin perusteet, esim. kokeet, tehtävät ja jatkuva näyttö. Opiskelija saa tietoa puuttuvista tai hylätyistä suorituksista.	opettajat				Koulussa tulisi olla selkeät kanavat, joissa suoritusvaatimukset ja suoritusten eteneminen näkyisi.
1.7 Opiskelija saa tarpeidensa mukaan tukiopetusta ja erityisopetusta. OPE 11, OPIS 16,17	Lukiseulat toteutetaan lukio-opintojen alussa. Erityisopettaja tekee tarpeen mukaan yksilötestejä ja lukilausuntoja. Erityisopettajan tukea on opiskelijan saatavilla. Tukiopetusta annetaan tarvittaessa.	Erityisopettaja tiedottaa lukilausunnoista ja toimenpiteistä tarpeen mukaan. Wilmassa on välilehti opiskelijan tukitoimista. Tukiopetukselle on varattu riittävästi resursseja. Tukiopetuksen antamiselle on tietyt kriteerit.	aineenopettaja, erityisopettaja ja opiskelija		Pysyykö resurssi lisääntyvän tarpeen mukana?		Opiskelijan tukitoimien välilehti toimimaan wilmassa. Lähtötasotestit pidetään matematiikassa tarvittaessa.
1.8 Opiskelija saa ohjausta opintojensa ja valintojensa tueksi.	Opinto-ohjauksen jaksot on sijoitettu	Opinto-ohjaaja vastaa kysymyksiin ja ohjaa opiskelijaa.	opinto-ohjaaja, aineenopettaja,				Aineenopettaja voi ohjata ja kannustaa

OPE 11, OPIS 16	opiskelijoiden edun mukaisesti. Lukiossa on opo, joka antaa ohjausta opiskelijan pyytäessä.	Opinto-ohjauksen tunnit pyritään saamaan lukujärjestykseen.	ryhmänohjaaja				opiskelijaa jatko-opintoihin.
1.9 Ohjaussuunnitelmassa on kuvattu ohjauksen tavoitteet, kokonaisuus, menettelyt ja vastuut.	Ohjaussuunnitelma on kirjattu tavoitteen mukaan ja sitä päivitetään tarvittaessa. Opettajat ovat tietoisia suunnitelmasta.	Lukiossa käydään läpi ohjaussuunnitelman sisältö lukuvuoden alkaessa.	opinto-ohjaaja rehtori				
1.10 Opiskelija laatii ja päivittää opintosuunnitelmansa. OPE 11	Jokainen opiskelija saa ohjausta opintosuunnitelman tekemiseen halutessaan.	Opinto-ohjaaja varaa aikaa kaikille opiskelijoille suunnitelman ohjaamiseen ja päivittämiseen.	opinto-ohjaaja, opiskelija, ryhmänohjaaja ja aineenopettaja				

2. Hyvinvointi ja osallisuus

Tavoite	Kriteerit	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö	Parannettava taso	Kehittyvä taso	Edistynyt taso	Kommentit
2.1 Nivelvaihe	<p>Nivelvaiheessa opiskelijan opiskelun kannalta tarvittavat tiedot siirretään perusopetuksesta lukioon.</p> <p>Oppilaat tutustuvat lukio-opintoihin ennalta.</p> <p>Lukiolla on Hakijan opas/valintaopas tai vastaava.</p> <p>Huoltajille tiedotetaan lukio-opiskelusta.</p>	<p>Siirtopalaveri, tiedot wilmaan ja kysely tuen tarpeesta.</p> <p>Oppilailta ja huoltajilta kysytään lupa tarvittavien tietojen siirtämiseen.</p> <p>Yhdeksäsluokkalaisille esitellään lukiota ja sen toimintaa.</p> <p>Lukion alkajille järjestetään ryhmäytymispäivä.</p> <p>Lukiossa järjestetään tutor-toimintaa.</p> <p>Yhdeksäsluokkalaisten vanhempainillassa kerrotaan lukiosta. Lukion alkajien vanhempainillassa kerrotaan, miten lukio-opinnoissa pääsee alkuun.</p>	<p>ohr / rehtori / tutor-toiminnan ohjaaja / ryhmänohjaaja</p>				<p>Lait ja niiden tulkinta vaikuttavat tietojen siirtämiseen.</p> <p>On tarkastettava, että oikeat henkilökunnan jäsenet näkevät oikeat tiedot opiskelijasta.</p> <p>Miten vanhempainilloista saisi tehtyä houkuttelevampia? Niitä vaivaa osallistujapula.</p>

<p>2.2 Yksilöllinen opiskeluhoito sisältää hyvän oppimisen, fyysisen ja psyykkisen terveyden sekä hyvinvoinnin edistämisen ja ylläpitämisen.</p>	<p>Lukiolla on opiskeluhoitosuunnitelma.</p> <p>Lukion käytössä on terveydenhoitaja, kuraattori, psykologi/psykiatrisen sairaanhoitaja ja erityisopettaja.</p> <p>Jokaisella opiskelijalla on ryhmänohjaaja.</p> <p>Yksilöllisestä opiskeluhoollosta laaditaan muistio.</p>	<p>Tarvittavan henkilökunnan palkkaamiseen varataan resurssit.</p> <p>Opiskelijoille järjestetään terveystarkastukset ja lääkärintarkastukset.</p> <p>Ryhmänohjaaja seuraa opintojen etenemistä yhdessä opinto-ohjaajan kanssa.</p> <p>Ryhmänohjaaja/ joku ohr:n jäsen kutsuu koolle yksilöllisen opiskeluhooltoryhmän.</p> <p>Opiskeluhooltoryhmän jäsenten välillä on selkeä työnjako. Töiden tekeminen aikataulutetaan.</p>	<p>koulutuksen järjestäjä, hyvinvointialue</p>				<p>Opiskeluhoitosuunnitelmaa päivitetään.</p> <p>Puuttavista resursseista tiedotetaan hyvinvointialuetta.</p>
<p>2.3 Yhteisöllinen opiskeluhoito on ennaltaehkäisevää ja hyvinvointia lisäävää toimintaa.</p>	<p>Lukiossa on opiskeluhoitosuunnitelma.</p> <p>Lukiossa opiskelijoille annetaan lukion eri oppiaineissa tietoja</p>	<p>Lukion opiskelijakuntaa ohjataan huolellisesti ja se toimii aktiivisesti.</p> <p>Opiskelijoita kannustetaan eri tavoin hyvinvointia</p>	<p>opettajat / ohr / rehtori / koulutuksen järjestäjä</p>		<p>koko koulukeskuksen ohr</p>		<p>Kyselyt pitäisi tehdä ohjatusti oppitunneilla.</p> <p>Mittarit: - avun tilastoluvut (esim. psykologin</p>

	<p>terveyden edistämisestä.</p> <p>Kaikki ohr:n asiantuntijat ovat opiskelijan käytettävissä.</p> <p>Otetaan osaa hyvinvointia lisääviin hankkeisiin.</p> <p>Opiskelijoille opetetaan opiskelutaitoja ja ajankäytön hallintaa.</p> <p>Lukiolla on käytössään hyvät, terveet tilat.</p>	<p>edistävään toimintaan esimerkiksi erilaisin hankkein, teemapäivin ja tapahtumin.</p> <p>Lukio tekee yhteistyötä sopivien tahojen kanssa (esim. Etsivä nuorisotyö).</p>					<p>käyntimäärät) - kyselyt, lomakkeet</p>
<p>2.4 Opiskelijan hyvinvointia tukee opiskeluhoillon lisäksi oikea-aikainen ohjaus ja tuki.</p>	<p>Lukiolla on ohjaussuunnitelma</p> <p>Opettaja huomioi opiskelijoiden erilaiset tarpeet ja ohjaa opiskelijan tarvittaessa asiantuntijalle.</p>	<p>Opettajat saavat tietoa opiskelijan tarpeiden huomioimisesta erityisopettajalta tai muilta ohr:n jäseniltä.</p> <p>Hyvä tiedottaminen Ohjaamon palveluista ja</p>	<p>opettajat, ohr, rehtori, koulutuksen järjestäjä</p>		<p>nuorisotoimi, sosiaalipuoli, erityisopettajan tuki, käytetäänkö sitä riittävästi</p>		

<p>OPIS 18,19,20, 21,22</p>	<p>Opiskelijalla on käytössään Ohjaamon palvelut.</p> <p>Opinto-ohjaajalla on tarpeeksi yksilöaikoja opiskelijoiden saatavilla.</p> <p>Erityisopettajalta on mahdollista saada konsultaatiota oikeaan aikaan ja tarpeeksi nopeasti.</p>	<p>yhteistyö Ohjaamon kanssa.</p> <p>Opinto-ohjaajalle järjestetään oma tila, jossa hän voi ottaa opiskelijoita vastaan.</p>					
<p>2.5 Osallisuus ja yhteisöllisyys ovat osa opiskelijan hyvinvointia. OPE18</p>	<p>Lukiolla on toimiva opiskelijakunta.</p> <p>Opiskelijoilla on mahdollisuus vaikuttaa lukion toimintaan ja tulla kuulluksi koulun arjessa.</p>	<p>Aktivoidaan opiskelijakuntaa ja kannustetaan yhteisölliseen toimintaan.</p> <p>Liikuntatapahtumat, vierailijat, yo- ja kevätjuhlat.</p>	<p>opiskelijat</p>				<p>Esim. Voidaan perustaa tiimejä, joihin opiskelijat osallistuvat. Opiskelijakunnan hallitus koordinoi toimintaa.</p> <p>Arvioidaan esim. kyselyillä, palautteilla, keskustellen.</p>
<p>2.6 Lukion toiminta on opiskelijälähtöistä.</p>	<p>Lukion toiminnassa huomioidaan opiskelijan tarpeet.</p>	<p>Toiveisiin ja kehitysideoihin reagoidaan.</p>	<p>rehtori, opettajat, opiskelijat</p>			<p>missä asioissa opiskelijat voivat olla</p>	<p>Arvioidaan opiskelijoilta tulevalla palautteella, esim.</p>

OPE 18,17		Opettajilla on aikaa opiskelijan kohtaamiseen.				mukana päätöksent eossa	opintojaksopalautteilla. Arvioidaan tarkasti, mihin eri hankkeisiin lähdetään mukaan.
2.7 Opiskelijoita osallistetaan toimintakulttuurin kehittämiseen. OPE13	Opiskelijoilta kysytään mielipiteitä ja kehitysideoita lukion toiminnasta. Opiskelijat osallistetaan kehitysideoiden toteuttamiseen.	Opiskelijat ovat tietoisia vastuistaan ja oppivat toimimaan koulun arjessa asiallisesti, ystävällisesti ja vastuullisesti.	opettajat ja koko koulun henkilöstö, opiskelijat				Koulun toimintakulttuuriin kuuluvat kaikki siellä toimivat tahot, esim. terveydenhuolto, keittiöhenkilökunta ja siistijät. Arvioinnissa voidaan miettiä esim. kyselyn avulla, onko jokaiselle taholle annettu mahdollisuus osallistua toimintakulttuurin kehittämiseen.
2.8 Henkilöstö ja huoltajat osallistetaan	Henkilöstöllä ja huoltajilla on säännöllisesti	Henkilöstölle palautekanavia (huolitaulu, viestiryhmät, keskustelut).	rehtori, esihenkilöt,		huoltajien mukaan		Arviointi voidaan toteuttaa esim. kyselyllä.

OPE15,16 HUOL 7	mahdollisuus antaa palautetta koulun toiminnasta. Huoltajilta toivotaan tukea ja kiinnostusta opiskelijan arkeen.	Huoltajille toteutetaan säännöllisesti kysely ja tarjotaan mahdollisuus osallistua huoltajieniltaan ja viestintään henkilöstön kanssa virka-aikana (Wilma).	opettajat, huoltajat		saaminen vaikeaa		
--------------------	--	---	-------------------------	--	------------------	--	--

3. Kehittyvä toimintakulttuuri

Tavoite	Kriteerit	Toimenpiteet	Vastuhenkilö	Parannettava taso	Kehittyvä taso	Edistynyt taso	Kommentit
3.1 Toimintakulttuuri näkyy lukion opetus- ja kasvatustehtävästä.	Opetussuunnitelman ja vuosisuunnitelman on kirjattu toimintakulttuuri selkeästi.	Keskustelu toimintakulttuurin toteutumisesta	rehtori				Seuraavaan vuosisuunnitelmaan korjataan asioita. Keskustelu ja kyselylomake toimintakulttuurin toteutumisesta. Vuosisuunnitelmaan nostetaan tarkemmin OPS:sta lukuvuoden kehittämiskohteet.
3.2 Toimintakulttuuria kehitetään yhteistyössä. OPIS 29	Yhteistyö opettajien, opiskelijoiden ja huoltajien kanssa. Yhteistyötä tehdään alueen lukioiden kanssa.	Hyvät käytänteet-listasta otetaan yksi uusi asia kokeiluun.	rehtori, opettajat				Lukiot pitävät aktiivisesti yhteyttä sidosryhmiin ja ideat tulevat tässä luontevasti esille.
3.3 Verkostoituva ja yhteistyöhön perustuva lukiokoulutus. OPIS 33	Etäkurssien toteutus yhteistyössä.	Teams- ja Meet-palaverit, Etäkurssit muissa lukioissa	rehtori, opettajat		opiskelijat valitsevat vähän kurseja muista kouluista		Aineenopettajien palaverit tarvittaessa esim. syksyn ja kevään kirjoitusten jälkeen. Jotta yhteistyö lukioiden välillä sujuu yhteisissä opintojaksoissa, täytyy

	Opetussuunnitelma työtä tehdään yhdessä. Alueen lukioilla yhteisiä hankkeita.					kiertotuntikaaviot sopia yhdessä.
3.4 Oppilaitoksessa hyödynnetään toimintaa kuvaavia tunnuslukuja.	Lukio tunnistaa tunnusluvut, joiden perusteella se voi kehittää toimintaansa.	Tunnusluvut kerätään ja niitä käsitellään tarvittaessa yhdessä opiskelijoiden ja huoltajien kanssa.	rehtori, opettajat, opiskelijat			Mahdollisia muita tunnuslukuja: opiskelijamäärä, keskeyttäneiden lukumäärä, YO-tulokset, jatko-opintoihin sijoittuminen, taloudellinen tehokkuus.
3.5 Palautteen kerääminen on monipuolista. OPIS 26 HUOL 15	Säännöllisesti lukiokoulutuksesta kysely opiskelijoille, opettajille ja huoltajille. Lukio osallistuu kouluterveyskyselyyn.	Tulosten vertailu edelliseen arviointiin ja toimenpiteet sen mukaan. Raportointi koulutuksen järjestäjälle.	rehtori, opettajat			Laaja kysely kerran kolmessa vuodessa, pieni kysely vuosittain vuosisuunnitelman mukaan. Opettajien itsearviointia hyödynnetään kehityskeskustelussa.
3.6 Kieli-, katsomus- ja kulttuuritietoinen toimintakulttuuri tunnustetaan ja tunnistetaan.	Erilaiset kielitaustat, katsomukset ja kulttuurit huomioidaan koulun arjessa	Eri ryhmät esittelevät omaa kulttuuriaan. Kieliopintoja tarjotaan mahdollisimman kattavasti.	rehtori, opettajat			Sensitiivisesti huomioidaan opiskelijan persoona ja hänen halunsa tuoda kulttuuriaan esille.

	(tapahtumat, ruokailut, tavat)						
3.7 Kansainvälinen yhteistyö OPIS 17	Haetaan kansainvälisiä hankkeita ja järjestetään kv-projekteja. Tiedotetaan erilaisista vaihtoehdoista kansainväliseen yhteistyöhön.	Leirikoulut, Erasmus hankkeet, Euroscola, ystävyyskoulut, chat-keskustelut, vierailut, vaihto-opiskelu.	opettajat				Kootaan kansainvälinen toiminta tunnusluvuiksi (osallistujamäärät, tapahtumien määrät) Muistetaan kotikansainvälisyys! Koululaitoksen kansainvälisyysstrategia.

4. Lukiokoulutuksen saavutettavuus ja digitalisaatio

Tavoite	Kriteerit	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö	Parannettava taso	Kehittyvä taso	Edistynyt taso	Kommentit
4.1 Ulkopuolisuuden, kiusaamisen, väkivallan, rasismin ja syrjinnän ehkäisy OPIS 34	<p>Opettajat ja opiskelijat ovat tietoisia suunnitelman sisällöstä ja toimintamalleista</p> <p>Jokainen sitoutuu toimintamalleihin ja suunnitelmiin</p> <p>Lukiossa löytyy kaikki suunnitelmat</p>	<p>Kiusaamisen vastainen suunnitelma ja sen toteuttaminen</p> <p>Ryhmäyttäminen, opiskelijakunta,</p> <p>Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma</p> <p>Suunnitelma kurinpitokeinojen käyttämisestä</p> <p>Suunnitelma opiskelijan suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä</p>	rehtori, ohr, henkilökunta				
4.2 Digitalisaatio mahdollistaa opinnot muista oppilaitoksista	Opiskelijalla on mahdollisuus suorittaa opintoja muissa oppilaitoksissa.	<p>Opintojaksoja tarjotaan lähi- ja etäopetuksena.</p> <p>Lukio osallistuu mahdollisiin kustannuksiin ja selvittää aikataulut.</p>	opettajat, opo, rehtori				

	<p>Riittävä tiedottaminen.</p> <p>Lukioiden yhdessä järjestämät opinnot.</p>						
4.3 Kieli- ja kulttuuritietoisuuden toiminnan edistäminen	<p>Eri kulttuuri- ja kielitaustaiset opiskelijat otetaan lukion toimintaan.</p> <p>Hyödynnetään opiskelijoiden erilaista kieli- ja kulttuuritaustaa.</p>	Ulkomaalaistaustaisille opiskelijoille sovitaan mentoriopiskelija	rehtori, opettajat, opiskelijat				

4.4 Opintojen tuki ja henkilökohtaistaminen	<p>Opettajille, opiskelijoille ja huoltajille tieto erityisjärjestelyistä</p> <p>Lukiolla on toimiva järjestelmä.</p>	<p>Wilman välilehteen tiedot erityisjärjestelyistä niille opettajille, jotka opettavat kyseistä opiskelijaa ja huoltajille.</p> <p>Erityisjärjestelyjä noudatetaan.</p>	erityisopettaja				Erityisjärjestely voidaan lopettaa lukion aikana, jos opiskelija ei koe saavansa siitä hyötyä.
---	---	---	-----------------	--	--	--	--

4.5 Ohjausjärjestelmä	Lukiolla on systemaattinen ohjausjärjestelmä ja sitä käytetään.	Opinto-ohjaaja/ryhmäohjaaja kirjaa kaikki keskustelut	opinto-ohjaaja/ryhmänohjaaja/aineenopettaja oman aineensa osalta				Opiskelijoiden tietosuoja varmistettava.
4.6 Digitaalisen ylioppilastutkinnon koejärjestelmä OPIS 6	Kaikki lukion opiskelijat ja opettajat tuntevat järjestelmän.	Järjestelmää harjoitellaan opintojen alusta lähtien.	atk-tuki opettajat				
4.7 Tilastotiedot (mm. Koski)	Tiedot pidetään ajan tasalla.	Päivityksiä ja virheilmoituksia seurataan.	rehtori, koulusihteeri				
4.8 Opiskelijoiden osaaminen OPIS 6,7 OPE 19	Tiedostojen tallentaminen, tehtävien sähköinen palauttaminen, tekstinkäsittely, esityksien tekeminen, Abitti-järjestelmän käyttö.	Tietotekniikan opintojakso, jonka aikana käydään läpi oleelliset asiat. Jokainen aineenopettaja huolehtii, että opiskelija osaa oman oppiaineensa vaatimukset.					Kielitasotesti olisi myös hyvä olla, jos hakija tulee muualta. Yhteinen testi hankala, koska opiskelijan osattava oman koulun käytänteet, esim. kirjautumiset, verkot yms.

4.9 Henkilöstön täydennyskoulutus OPE 19	Digitaaliset oppimisympäristöt, ainekohtaiset ympäristöt, Abitti-koeympäristö	atk-tukiopettaja					Huolehditaan siitä, että opettajilla on mahdollisuus osallistua omien opetusaineidensa mielekkäisiin koulutuksiin. Harkitaan tarkasti yhteisten vesojen tarkoituksenmukais uutta ja sisältöjä.
4.10 Johdon täydennyskoulutus	Johto on tietoinen yhteiskunnan tulevaisuuden vaatimuksista.	koulutus atk-tuki Järvinet alueen lukioiden rehtoreiden vertaistuki	rehtori				Tulevaisuuden työpaikat, hallinto-ohjelmat.
4.11 Tietojärjestelmäosaaminen	ohjeistus nettilähteiden ja tekoälyn käyttöön	Perehdytys ja säännöt tekoälyn käyttöön.	atk-tukiopettaja, digitutor				
4.12 Tietotekninen tuki – opiskelijoiden digitaalisen tuen muodot ja määrä OPE 19	Lukiossa toimii digituutorit, jotka avustavat opettajia ja opiskelijoita tietoteknisissä asioissa. Jokainen opettaja opastaa	Digituutorin valinta, opettajien antama ohjaus, Vertaisopiskelijoiden osaaminen tarvittaessa.	opettajat, digituutorit, atk-tukiopettajat				

	<p>opiskelijoita oman aineensa tietoteknisissä asioissa. Opintojen alussa tietotekniikan opintojakso.</p> <p>Tietotekniikan kurssin suorittaminen hyväksytysti.</p>	<p>Opettaja, joka saa korvauksen digitutor-tehtävästä.</p>					
<p>4.13 Hallinnon järjestelmät ja opiskelijatiedot</p>	<p>Primus</p> <p>Opiskelijasta on tallennettu tarvittavat tiedot hallintojärjestelmään .</p>		<p>rehtori</p> <p>koulusihteeri, vararehtori, Primus-pääkäyttäjä.</p>				
<p>4.14 Digitaaliset opetus- ja opiskelukäytössä olevat laitteet</p>	<p>Opiskelijoilla kannettava tietokone, esitystekniikka riittävä,</p> <p>opettajilla omat kannettavat tietokoneet.</p>	<p>Esitykset budjettiin kaikille opettajille hankittavasta koneesta.</p>	<p>rehtori</p> <p>atk-tukiopettajat, digitutorit</p>				

	Abitti-koeympäristö toimiva ja liikuteltavat yksiköt.						
4.15 Tietoverkot	Riittävän nopea ja luotettava tietoverkko.	Koulutuksen järjestäjän huolehdittava.	Järvinet				
4.16 Oppimisympäristöt/ oppimisolustat	Sähköiset oppikirjat ja oppimisolustat.	Opettajille annetaan mahdollisuus osallistua koulutuksiin. Opettajille perehdytys ja vertaistuki.	rehtori atk-tukiopettaja				paperikirjat
4.17 Sovellukset OPIS 6,7	Toimisto-ohjelmistot, Abitti ja sen ohjelmistot	Opettajia koulutetaan oppiaineittain. Opettajat opiskelevat Youtube-videoista.	rehtori, aineenopettajat				
4.18 Oppimateriaalit	Opettajalla on tieto, miten digioppikirjat toimii.	Kustantajien koulutukset Atk-tukiopettajat ja muut aineenopettajat.	Aineenopettajat				Sähköisistä materiaaleista opettajat valikoivat olennaiset
4.19 Tekijänoikeudet ja lisensointisäännöt	Opettaja ja opiskelijat tietävät tekijänoikeudet ja kopiointisäännöt	Varmistetaan, että opiskelijat ja opettajat ovat ajan tasalla.	rehtori, aineenopettaja				https://teaching.helsinki.fi/ohjeet/artikkelit/tekijanoikeudet-ja-

							<u>oppimateriaalien- avoimuus</u>
--	--	--	--	--	--	--	---

6. Arviointi: laatustrategian toteutuminen

Kukin hankkeessa oleva lukio on tehnyt laatuarvioinnin keväällä 2024. Pohjatietoina on käytetty kunkin kunnan ja lukion tietoja sekä laatustrategiaa varten luotuja kyselyjä huoltajille, opiskelijoille sekä henkilöstölle.

Esim. Härmän lukio:

Yhteenveto laatustrategian arvioinnista

Taso	Laadukas oppiminen	Hyvinvointi ja osallisuus	Kehittyvä toimintakulttuuri	Lukiokoulutuksen saavutettavuus ja digitalisaatio
parannettava	arviointi lops-työ	opintojen kuormittavuus henkilöstön kuormitus tulevaisuudessa	opiskeluympäristö, opiskelijoiden tilat, piha-alueet	
kehittyvä	Erityisopetuksen lisääminen ylioppilaskirjoitusten tulokset	erityisopetus oppilaskunta	saada opiskelijat huomaamaan erityisopetuksen mahdollisuudet tiedottaminen talous	
edistynyt	riittävä valinnaisuus sitoutunut henkilöstö	projektiviikolla hyvinvointi esillä syksyllä hyvinvointi-/elämyspäivä	yhteistyö ja kumppanuudet	saavutettavuus pysyvyys

Kehittämiskohteet lukuvuodelle 2024-2025

- opiskeluympäristö, opiskelijoiden tilat ja piha-alueet, opettajien työn kuormituksen vähentäminen
- Seuraava arviointi pidemmällä aikavälillä 2026

Liite 1. Arvosanjakauma

En saa tähän liitettyä arvosanjakaumaa. Muutossa vanha tietokone joutunut johonkin välivarastoon. Eikä kuvaajaa löytynyt pilvestäkään. Ylioppilaskirjoitusten tulokset viimeisen kymmenen vuoden aikana ovat seuraavanlaiset: Härmän lukion tulokset ovat olleet hieman valtakunnan keskiarvon alapuolella. Viimeisen kahden vuoden aikana opiskelijamme ovat ylittäneet keskiarvotasolle. Kirjoitustulokset heijastelevat lukion sisäänottoa sillä tavalla, että kun ei ole keskiarvorajaa, koulusta osallistuu ylioppilaskokeisiin opiskelijoita, joilla on tiedoissa ja taidoissa puutteita. Mutta lähes kaikki saavuttavat jatko-opintokelpoisuuden.

Liite 2. Hyvät käytänteet

HYVÄT KÄYTÄNTEET

LAADUKAS OPPIMINEN

Kelpoisten opettajien ja ohjaajien määrä

- sijaisrekisteri

Henkilöstön täydennyskoulutus

- tuoreita aiheita koulutuksissa (esim. viimeisimpänä tekoäly)
- toisaalta tuntivierailut tarjoavat opettajalle myös mielenkiintoista, mahdollista uuttakin tietoa, vaikka onkin suunnattu opiskelijoille

Monipuoliset oppimisympäristöt

- uudessa koulussa tulee olemaan iWall-seinä
- tunneilta käydään opintorekillä lähimaastossa esim. luontokohteet, uskuntoon liittyvät kohteet, yritysvierailut, museot, teatteri- ja musiikkiesitykset, oppilaitosvierailut
- luokista hyvä löytyä aineeseen liittyvää rekvisiittaa esim. aivot loistava havainnollistusväline monessa aineessa
- kirjasto koulurakennuksen yhteydessä

Opiskelutaidot

- 'Oma oppiminen haltuun ja motivaatiolla maaliin' -opiskelutaitojen kurssi
- lukemisen ja kirjoittamisen taitoja harjoitellaan mm. tutkielman ja esseen kirjoittaminen
- vuorovaikuttamisen taitoja harjoitellaan esim. puheiden ja esitelmien pitämällä sekä äidinkielen ja vieraiden kielten keskusteluharjoituksissa
- kukin opettaja käy varsinkin ykkösellä opiskelijoiden kanssa läpi, miten omaa ainetta on hyvä opiskella - tähän palata usein myöhemminkin varsinkin jos/kun aihe muuttuu toisenlaiseksi
- opiskelijoita kannustetaan sanallisesti oman oppimisensa reflektointiin
- voisi kehittää erityisopetukseen pienryhmiä, että eo opettaisi opiskelutaitoja juuri heille, joilla tarve suurempi. Tällainen ajatus tullutkin jo jossain?

Monipuoliset arviointimenetelmät

- viesti alkavien huoltajille eri oppiaineista, opetusmenetelmistä ja arvioinnista
- kokeiden ohella arvioidaan kirjallisia töitä (esim. essee, koe), suullisia töitä (esim. väittely, puhe eri kielillä, haastattelu, suulliset kokeet, ryhmäkeskustelut) ja erilaisia muita projekteja (pari- ja ryhmätöyt, teeman ympärillä olevat projektit),
- itse- ja vertaisarvioinnit (sekä valmiita että open tekemiä lomakkeita) jatkuva näyttö ja jatkuva arviointi

Erilaiset tavat osoittaa osaamista

- opettajan kanssa kahden kesken
- video

Erityisopetus

- työpaja, jossa tehdään opiskelijan kanssa rästitehtäviä
- osa erityisopetuksen resursseista menee palavereihin ja koulutuksiin: opiskelijat eivät koe, että erityisopettaja on saavutettavissa → **meidän koulun kehitettävä asiasta toimiva info ja toiminta**
- kaikista opiskeluhuollon henkilöistä ilmoitustaululle esittelykoonti, jossa nimi, mitä palvelua edustaa, yhteystiedot, kuva

HYVINVOINTI JA OSALLISUUS

Toimivat opiskeluhoollon palvelut

- koulunuorisotyöntekijä
- psykiatrisen sairaanhoitajan jalkautuminen
- psykiatrinen sairaanhoitaja ja lääkäri lukiolla

Liikunnallisen elämäntavan edistäminen

- liikuntatutorit
- rastikortit- liikkumalla palkinto
- taukojumppa
- liikunnallinen aamunavaus
- rentoutusharjoituksia
- opettajien esimerkillisyys
- monilajiryhmä
- liikuntasali käytössä välitunnilla
- opiskelijakunnan tempauksissa ja retkipäivissä usein liikunnallinen aspekti esim. köydenveto -kisa tai luontokohteeseen tutustuminen

Opiskeluhoolto

- sujuva yhteistyö
- yhteisölliseen opiskeluhooltoon vanhempien, yhteistyötahojen osallisuus
- yhteisöllinen opiskelijahuolto kokoontuu 2 krt/vuosi (kaikki koulun alueen käyttäjät mukana aina laitoshuoltajista urheilujärjestöihin)

Kiusaamisen, häirinnän ym. ennaltaehkäisy ja niihin puuttuminen

- opettaja määrää ryhmät
- ryhmäyttäminen
- yläkoululaisten häiriköiden laittaminen lukion tunneille tekemään tehtäviä
- elokuva- kokkaus- tai peli-illat
- suunnitelmien löytyminen helpommaksi
- rasmin ennaltaehkäisy ja siihen puuttuminen lisättävä suunnitelmaan
- syksyllä kakkosilla (teemana luontoliikunta) ja kolmosilla (teemana kokonaisvaltainen hyvinvointi) retkipäivät
- ryhmäytymistä ja ystävystymistä edesauttavia teemapäiviä ja tempauksia (opiskelijakunnan teemapäivät, salamurhapeli)

Opiskelijan vaikuttamismahdollisuudet

- tiimit eri toimintoihin
- sometiimi ja kv-tiimi
- risut ja ruusut joka jakson jälkeen
- kokeiden palautus nenäkkäin, palaute
- huolitaulu, johon voi kirjoittaa huolenaiheita, ne huomataan ja hoidetaan
- kioskin, kahvilan perustaminen
- ruokatoimikunta
- kahvinurkkaus, jossa opiskelijat keskustelevat opettajien kanssa

Henkilöstön monipuolinen osallistuminen ja siitä tiedottaminen

- opiskelijoiden tekemät taulut opettajista, abinäytelmät ja -videot
- opiskelijakunnan jäsenet valitaan joka syksy
- wilman viikkotiedote
- syksyllä jaetaan opettajien kesken "ylimääräiset" tehtävät ja pyritään siihen, että tehtäviä tulee tasaisesti kaikille
- kaikissa koulun tapahtumissa on yleensä yhdellä vastuu ja kaikilla jokin oma tehtävänsä → pienen koulun etu, mutta myös taakka
- opettajat perinteisesti tehneet jonkin hupiohjelman joulujuhlaan ja osallistuneet aktiivisesti penkkareihin; osallistumista myös nuorten ideoimiin Tiktok-tempauksiin

-
-

KEHITTYVÄ TOIMINTAKULTTUURI

Henkilöstö

- vesot, kokoukset lukuvuoden alussa ja lukujärjestykset ilmoitetaan edellisenä keväänä
- kuraattorin ja opon mielenterveyspäivä
- kaupungin nuorisotyö ja Etsivä nuorisotyö -projekti jalkautuvat kahvittelemaan säännöllisesti

Opiskelijat

- monipuoliset tavat toteuttaa arvioitava työ, esim. puheen pitäminen
- oppituntivierailut opossa tai ko.aineen tunnilla
- Puistokummitoiminta (lukion opintojakso)
- Liikenneturvallisuus-opintojakso
- lukiolaisten päivän-kahden "TET" keväisin teemalla korkeakoulutetun Job shadowing /uravarjostus
- Tutkija tavattavissa -palvelu

Huoltajat

- mahdollisuus kommentoida opsia, opiskeluhuoltosuunnitelmaa ym
- kodin ja koulun päivä
- kv-tiimissä aktiivisesti huoltajat mukana esim. myyjäiset, päivälliset
- monipuolinen ykkösten huoltajien ilta kiertopistein, mukana kaikki opet ja opiskelijahuolto pisteiden vetäjinä

Yhteistyökumppanit

- etsivä nuorisotyö, vapaa-aikatoiminta, 4H, seurakunta, korkeakoulut, yritykset
- kahvituokiot
- rentoutushetket

- konsertit
- näytelmät
- Härmän lukion tukisäätiö, Härmän yrittäjät, Powerpark aktiivisina yhteistyökumppaneina
- Yrittäjäpäivä (paikalliset yrittäjät kertovat omasta yrityksestä ja mitä tietoja ja taitoja siellä tarvitaan)
- Urapäivä (vanhojen opiskelijoiden kutsuminen kertomaan omasta opiskelu- ja työpolustaan)

Verkostot ja yhteistyö

- korkeakouluvierailut
- tiedekisat, talousgurut
- kemian appro
- 4L-lukiot, Opinlakeus -verkosto, LUKE-verkosto, LYKKI-verkosto
- Lukioväylähanke
- lisää saman aineen opettajien alueellisia tapaamisia

Kansainvälinen yhteistyö

- EPAS, Euroscola
- Erasmus, Nordplus
- Comenius- ja Erasmus+- hankkeet
- Lions toiminnasta jne mainostaminen

Kieli-, katsomus- ja kulttuuritietoisien toimintakulttuurin tunnustaminen ja tunnistaminen

- S2-taustaiset
- vaihtoehtoinen toiminta kirkkoreissujen tilalle
- ruokalassa huomioidaan uskonnolliset ja muut vakaumukset
- mahdollisuus opiskella harvinaisempia kieliä ja luoda kontakteja ulkomaisiin yhteistyökouluihin

Toimintakulttuuri vahvistaa myönteistä asennetta oppimiseen

- pienet ryhmät – yksilön huomioiminen, monipuoliset arviointitavat, opettajien lähestyminen
- opiskelutaitojen opettaminen
- markkinointi-, tapahtuma-, hyvinvointi- ja tilatiimi
- yhteiset tapahtumat: ryhmäytymistilaisuudet, tutortilaisuudet, projektiviikot, vanhojen tanssit, Pohjalainen ilta, penkkarit
- meillä on <3 Hymyllään kun tavataan!

LUKIOKOULUTUKSEN SAAVUTETTAVUUS

Jokaisella on mahdollisuus saada toisen asteen yleissivistävää koulutusta

- jatkuva haku
- lukiodiplomit
- parkkipaikat opiskelijoiden moottoriajoneuvoille
- pitää pitää esillä erityisopetusta: esim. heikkous vain englannissa ei tarkoita, etteikö voisi menestyä kokonaisuudessaan lukiossa

Markkinointi

- henkilökohtaiset mainoskirjeet kori- tai pesäpalloa harrastaville
- mainostaulu Saarikentällä
- Opinlakeus- ja Ready4life-messut
- Ruutu+- mainos
- junioripelaajien joukkueiden esittely ennen ottelua
- lukion hupparit opettajilla ja opiskelijoilla

Esteettömyys

- hissi, liikuntaesteisten vessat, lattiamateriaalit, portaissa joka toinen erivärinen, valaistus, akustiikkalevyt

Digitaalisuus ja yhteistyö

- verkkokurssit, esim. espanja
- classroom
- kaikille pakollinen tietotekniikan moduuli (2op.), puolet ensimmäisenä ja puolet toisena vuotena
- viisiilukiot- kriteerinä opintojaksomäärä
- Opinlakeuden kautta väyläopinnot ja korkeakouluopinnot